

Naziv programske enote	Okolju prijazno vrtnarstvo
Program	Vrtnarstvo
Področje	KMETIJSTVO
SPLOŠNI DEL	
Utemeljenost	<p>Program usposabljanja za odrasle osebe s področja Vrtnarstva je zasnovan na podlagi povpraševanja in raziskavi trga dela Območnih služb Zavoda RS za zaposlovanje in je skladen s projektom »Razvoj UPD 2017«, ki ga financira Ministrstvo za šolstvo znanost in šport. Ugotavlja se da je na trgu večje povpraševanje po lokalni hrani, ki je pridelana na okolju prijazen način. Če želimo slediti tem smernicam se moramo nenehno izobraževati in slediti novim pristopom. Ugotavlja se želja po samozaposlitvi v omenjenem strokovnem področju. Poleg tega pa v nižje poklicnem in srednješolskem izobraževalnem sistemu ni večjega poudarka na teh vsebinah. Poudarek je predvsem na integrirani pridelavi vrtnin. Ugotavlja se torej primanjkljaj znanja s področja okolju prijazne pridelave, ki jo delodajalci in samozaposleni potrebujejo. Znano je tudi, da je bil v preteklosti in je še danes v zahodni Evropi vrtnar cenjen poklic.</p> <p>V skladu z Resolucijo o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020 je potrebno v okviru tretjega prednostnega področja – usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela – razvijati nove programe izpopolnjevanja oziroma usposabljanja za odrasle s ciljem pridobivanja oziroma izboljšanja poklicnih zmožnosti odraslih za uspešen vstop na trg dela ter uspešen razvoj kariere s tem pa tudi zviševanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva v lokalnem okolju.</p> <p>V triletnem raziskovanju Popis tržnega vrtnarstva 2013-2016 se je pokazalo kar nekaj sprememb. Največ sprememb je bilo v pomurski in goriški regiji, kjer se je površina namenjena tržnemu vrtnarstvu, podvojila. Najizraziteje se je povečala tržna pridelava zelenjadnic in sicer kar za 16 % več kot v letu 2013.</p> <p>Program usposabljanja s področja vrtnarstva je zasnovan tako, da je skladen tudi s katalogom strokovnih znanj in spretnosti in poklicnim standardom za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije vrtnar pridelovalec.</p>
Ciljna skupina	Ciljna skupina usposabljanja s področja Vrtnarstva so odrasle osebe s končano srednjo poklicno izobrazbo – SPI smer Kmetijstvo ali Vrtnarstvo, ki si želijo pridobiti dodatno znanje z omenjenega vrtnarskega področja. V ciljno skupino pa spadajo tudi odrasle osebe s končano srednjo strokovno šolo ali več in čutijo potrebo po večji širini znanja in spretnosti. S tem pa si želijo pridobiti

	konkurenčno prednost na trgu dela. Program je primeren za zaposlene na vrtnarijah, ki nimajo primerne znanja in za kmete, ki si želijo usmeritve v pridelavo trže zelenjave.
Cilji programa	Temeljni cilj programa je usposobiti odrasle osebe za samostojno delo. Poleg tega pa tiste osebe, ki že imajo osnovno predznanje iz vrtnarstva, usposobiti za pridelavo vrtnin na okolju prijazen način.
Obseg programa	Program usposabljanja traja 80 ur organiziranega dela z udeleženci.
• Teoretični del	50 ur
• Praktični del	30 ur
Pogoji za končanje programa	Pogoj za končanje programa je uspešno opravljen pisni ali ustni preizkus iz teorije in prakse.
POSEBNI DEL	
Vsebine programa	<p>Program je sestavljen predvsem iz teoretičnega dela, le del ur je namenjen praktičnemu usposabljanju. V uvodnem delu se udeleženci seznanijo z osnovnimi vsebinami vrtnarjenja. Sem sodijo:</p> <ul style="list-style-type: none">• dejavniki rasti• ohranjanje rodovitnosti tal• osnovna in dopolnilna obdelava tal• vrtnine <p>V nadaljevanju skozi teoretični in praktični del spoznavajo:</p> <ul style="list-style-type: none">• vegetativno in generativno razmnoževanje• priprava semena za setev• načini setve• čas setve• oskrba rastlin med rastno dobo na prostem in zavarovanem prostoru• varstvo rastlin• pobiranje vrtnin ter priprava za na trg
Kompetence	<p>Poklicne kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zagotoviti ustrezne rastne dejavnike za gojenje rastlin• Izbrati vrsto in sorto vrtnine glede na dane pogoje ter tehnologijo pridelave• Posejati, posaditi in oskrbeti rastline na prostem in v zavarovanem prostoru

	<ul style="list-style-type: none">● Prepoznati gospodarsko pomembne bolezni, škodljivce in plevela vrtnin in izvesti varstvo ob upoštevanju načel varovanja okolja in zdravja● spravilo in skladiščenje vrtnin ter priprava za na trg
Spretnosti	<p>Udeleženec med usposabljanjem pridobi sledeča znanja in spretnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">● odvzame vzorec tal za analizo● razlikuje različne tipe tal● pozna temeljna pravila gnojenja in obdelave tal● pozna organska gnojila ter optimalni čas njihove uporabe glede na posamezno kulturo● pozna različne tehnike obdelave tal● izdelava načrt za kolobar● pozna pomen dobrih in slabih sosedov● pripravi rastišče v zavarovanem prostoru oziroma na prostem ter razlikuje njune značilnosti in vpliv na pridelek● načrtuje in uporabi različne zastirke ● razlikuje semenski material v vrtnarstvu (seme in sadike) in pozna njegove lastnosti ● pripravi seme za setev● pripravi ustrezen substrat glede na potrebe gojene kulture● pripravi gojitvene plošče in lončke za pridelavo sadik glede na vrsto gojene kulture● nastavi ustrezno temperaturo in osvetlitev za vznik in rast izbrane kulture● oskrbuje setve in sejančke● pozna pomen utrjevanja● spremlja posevek/nasad med rastno dobo● pozna ustrezne načine in termine oskrbe posameznih gojenih rastlin v vseh razvojnih fazah● gnoji in dognojuje z organskimi gnojili● okopava, pleve in zastira površine z ustreznimi zastirkami● prepozna znake pomanjkanja hranil, osnovnih bolezni in škodljivce● izvaja varstvo rastlin pred boleznimi, škodljivci in pleveli z uporabo okolju prijaznimi pripravki

	<ul style="list-style-type: none">• pozna različne načine spravila glede na vrsto kulture• pozna osnove nudenja prve pomoči																								
Splošne kompetence	<p>Udeleženci si tekom usposabljanja krepijo tudi tako imenovane splošne kompetence, s tem pa postajajo dovezetnejši do sprememb, ki jih nudi sodobno delovno okolje. Te kompetence so:</p> <ul style="list-style-type: none">• načrtovati poklicno kariero,• uporabljati IKT opremo,• delati v skupini (timu), komunicirati s sodelavci in nadrejenimi,• reševati in prilagajati se na nastale nepredvidene situacije,• skrbeti za varstvo okolja in trajnostni razvoj• vključevati se v način vseživljenjskega učenja,• osebno rasti.																								
Organizacija izobraževanja	<p>Usposabljanje poteka kot organizirano izobraževalno delo in samostojno učenje udeleženca usposabljanja. Organizirano izobraževalno delo pripravi in izpelje izvajalec usposabljanja. Sem sodi tako teoretični del usposabljanja, kot praktično usposabljanje na šolskem posestvu ali vrtnariji. K samostojnem učenju pa sodi učenje in drugo učno delo udeleženca, ki ga na podlagi posebej pripravljenega gradiva udeleženec izpelje sam.</p> <p>Časovni obseg usposabljanja je največ 6 pedagoških ur dnevno in največ štiri krat tedensko, izvaja pa se lahko v dopoldanskem ali popoldanskem času.</p> <p>V tabeli je časovni obseg učne snovi za usposabljanje:</p> <table border="1"><thead><tr><th>Vsebinski sklop</th><th>Teoretični del št. ur</th><th>Praktični del št.ur</th></tr></thead><tbody><tr><td>Uvod v vrtnarstvo</td><td>2</td><td>/</td></tr><tr><td>Rodovitna tla</td><td>6</td><td>2</td></tr><tr><td>Osnovna obdelava tal</td><td>2</td><td>4</td></tr><tr><td>dopolnilna obdelava tal</td><td>2</td><td>/</td></tr><tr><td>Vrtnine</td><td>18</td><td>4</td></tr><tr><td>Vegetativno, generativno razmnoževanje</td><td>3</td><td>2</td></tr><tr><td>Priprava semena za setev</td><td>2</td><td>2</td></tr></tbody></table>	Vsebinski sklop	Teoretični del št. ur	Praktični del št.ur	Uvod v vrtnarstvo	2	/	Rodovitna tla	6	2	Osnovna obdelava tal	2	4	dopolnilna obdelava tal	2	/	Vrtnine	18	4	Vegetativno, generativno razmnoževanje	3	2	Priprava semena za setev	2	2
Vsebinski sklop	Teoretični del št. ur	Praktični del št.ur																							
Uvod v vrtnarstvo	2	/																							
Rodovitna tla	6	2																							
Osnovna obdelava tal	2	4																							
dopolnilna obdelava tal	2	/																							
Vrtnine	18	4																							
Vegetativno, generativno razmnoževanje	3	2																							
Priprava semena za setev	2	2																							

	Načini setve	2	2
	Oskrba rastlin med rastno dobo	4	6
	Varstvo rastlin	8	4
	Pobiranje in skladiščenje pridelka	1	4
	Skupaj št. ur	50	30
Izobrazba in kompetence izvajalca programa	Program lahko izvaja učitelj – visokošolska izobrazba iz kmetijstva in laborant – srednja izobrazba ali srednja strokovna izobrazba iz vrtnarstva ali kmetijstva.		
Spremljanje izvajanja programa	<p>Izvajalec usposabljanja določi vsaj enega strokovnega delavca, ki je zadolžen za spremljanje uresničevanja programa usposabljanja skupine udeležencev.</p> <p>Strokovni delavec ob zaključku usposabljanja na podlagi evalvacijskega pogovora pridobi mnenje udeležencev o ustreznosti in izvedbi programa usposabljanja. V kolikor se pokažejo pomanjkljivosti, strokovni delavec izvajalcu predlaga ukrepe izboljšav za naslednje skupine udeležencev.</p> <p>Pri udeležencih se dnevno preverja prisotnost na predavanju oziroma na praktičnem usposabljanju, kar udeleženci s podpisom potrdijo v listi prisotnosti.</p> <p>Predavatelj v dnevniku za vsako srečanje posebej vpiše vsebino predelane učne snovi oziroma vpiše vajo praktičnega usposabljanja.</p>		
Evalvacija	<p>Po končanem usposabljanju udeleženci izpolnijo anonimno anketo o zadovoljstvu z usposabljanjem. Evalvacija je namenjena tako preverjanju zadovoljstva udeležencev z organizacijo usposabljanja, kot tudi s samo strokovnostjo, prijaznostjo, dostopnostjo ... izvajalca usposabljanja. Na podlagi povratne informacije udeležencev lahko vsaka naslednja izvedba usposabljanja postane bolj kakovostna.</p> <p>Vsebina evalvacije je torej naravnana na:</p> <ul style="list-style-type: none">● cilje programa usposabljanja,● ustreznost trajanja programa usposabljanja glede na zahtevnost, tako teoretičnega, kot praktičnega dela,● organizacijo usposabljanja,● ustreznost gradiva, ki ga prejmejo udeleženci usposabljanja,		

	<ul style="list-style-type: none">● izpolnitev pričakovanj,● strokovnostjo izvajalca usposabljanja.
--	--

Pripravila: Tatjana Krašna